

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.4.2.2025

**Pan
Olgierd Geblewicz
Marszałek Województwa
Zachodniopomorskiego
Urząd Marszałkowski
Województwa
Zachodniopomorskiego
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 40
70-421 Szczecin**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/071 - Gospodarka rybacka na publicznych śródlądowych wodach płynących

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego ¹ , ul. Marszałka J. Piłsudskiego 40, 70- 421 Szczecin.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Olgierd Geblewicz, Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego ² , od 29 listopada 2010 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Realizacja zadań związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rybackiej. 2. Nadzór nad zadaniami związanymi z użytkowaniem obwodów rybackich.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2025 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych) ³ z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Anna Dobiecka, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/33/2025 z 20 stycznia 2025 r. (akta kontroli str. 1-2, 8, 10-12)

¹ Dalej: Urząd.

²² Dalej: Marszałek Województwa.

³ 4 kwietnia 2025 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą Urząd właściwie realizował zadania związane z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rybackiej. Prawdłowo prowadzono postępowania administracyjne i wydawano decyzje: w sprawie zwolnienia od obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej, uznania zbiornika za nieprzydatny do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej, zezwalające na odstępstwa od zakazów określonych w ustawie z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym⁶ oraz wyrażające zgodę na dokonywanie połowu ryb w obrębach ochronnych.

W badanym okresie nie ustanowiono nowych obrębów ochronnych oraz nie zniesiono istniejących. Nie zostały również wydane decyzje zobowiązujące podmioty uprawnione do rybactwa do zawieszenia połowów ryb niektórych gatunków. W 2022 r. i 2024 r. Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego⁷ podjął uchwały w sprawie całkowitego zakazu uprawiania amatorskiego połowu ryb. Rzetelnie sporządzano oceny wypełniania przez podmioty uprawnione do rybactwa obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej w obwodach rybackich⁸, przekazanych im do korzystania.

Z dokonanego sprawdzenia sporządzano protokoły, które zawierały wszystkie elementy wskazane w § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 grudnia 2012 r. w sprawie oceny wypełniania obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej⁹, a osoby wykonujące czynności związane ze sporządzeniem oceny posiadały wymagane kwalifikacje.

Ujawnione w toku kontroli NIK nieprawidłowości dotyczyły:

- niedokonania 110 ocen wypełniania obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej przez Regionalne Zarządy Gospodarki Wodnej¹⁰ w Szczecinie i Bydgoszczy w obwodach, które nie zostały przekazane do korzystania innym podmiotom uprawnionym do rybactwa;
- niedokonania oceny w jednym przypadku (z 20 badanych) w wymaganym terminie.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 883; dalej: ustawa o rybactwie śródlądowym.

⁷ Dalej: Zarząd Województwa.

⁸ Dalej: ocena.

⁹ Dz. U. z 2013 r. poz. 103; dalej: rozporządzenie w sprawie dokonywania ocen.

¹⁰ Dalej: RZGW.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹¹ kontrolowanej działalności

OBSZAR	1. Realizacja zadań związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rybackiej.
Opis stanu faktycznego	1.1 W okresie objętym kontrolą Marszałek Województwa wydał sześć decyzji administracyjnych w sprawie zwolnienia od obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej, w tym: cztery decyzje w 2022 r. oraz po jednej decyzji w 2023 r. i 2024 r. W 2024 r. Marszałek Województwa wydał jedną decyzję w sprawie uznania zbiornika wodnego za nieprzydatny do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej. (akta kontroli str. 15)

1.2-1.4 Wszystkie decyzje wydane w okresie objętym kontrolą w sprawie zwolnienia od obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej oraz decyzja w sprawie uznania zbiornika wodnego za nieprzydatny do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej zostały wydane po zaistnieniu przesłanek wymienionych w art. 6 ust. 3 ustawy o rybactwie śródlądowym.

Analiza sześciu postępowań dotyczących wydania decyzji administracyjnych w sprawie zwolnienia od obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej¹² wykazała, że we wszystkich przypadkach:

- podstawą do wydania decyzji były umotywowane wnioski podmiotów uprawnionych do rybactwa w danym obwodzie rybackim;
- przed wydaniem decyzji każdorazowo zasięgnięto opinii dyrektora RZGW w Szczecinie;
- postępowania administracyjne przeprowadzono z zachowaniem terminów wynikających z art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹³, w tym w dwóch przypadkach prawidłowo i w terminie zawiadomiono stronę o niezataśnieniu sprawy w terminie, wyznaczając nowy termin jej zakończenia;
- w sposób wyczerpujący zebrano i rozpatrzono cały materiał dowodowy zgodnie z art. 77 KPA;
- wydane decyzje zawierały wszystkie elementy wymagane art. 107 KPA.

¹¹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹² Znak sprawy: WRiR-I.7142.1.2022.DP, WRiR-I.7142.2.2022.TM, WRiR-I.7142.3.2022.DP, WRiR-I.7142.4.2022.PR, WRiR-I.7142.1.2023.DP, WRiR-I.7142.1.2024.TM.

¹³ Dz. U. z 2024 r. poz. 572; dalej: KPA.

Ponadto, w trzech badanych sprawach (z 6) wnioskodawcy dodatkowo złożyli dokumenty:

- 1) opinię dotyczącą wpływu prac utrzymaniowych polegających na usunięciu osadów dennych i uformowania skarp brzegowych w dolnym odcinku rzeki Wieprza na organizmy wodne;
- 2) opinię dotyczącą inwentaryzacji ryb na stanowiskach zlokalizowanych na rzece Ina poniżej Stargardu¹⁴;
- 3) analizę warunków hydrologicznych w zlewni Parsęty¹⁵.

W jednej badanej sprawie (z sześciu) pracownicy RZGW w Szczecinie przeprowadzili wizję lokalną obwodu rybackiego Jezioro bez nazwy (Morskie Oko) w zlewni rzeki Mała Kalica nr 1 i w jej wyniku stwierdzili panujące w wodzie niekorzystne warunki hydrologiczne. W dwóch kolejnych badanych sprawach zwolnienie od obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej miało związek z katastrofą ekologiczną na Odrze.

(akta kontroli str. 16-17)

Badanie dokumentacji w sprawie uznania zbiornika wodnego za nieprzydatny do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej¹⁶ wykazało, że podstawą do wydania decyzji był umotywowany wniosek RZGW w Bydgoszczy. Postępowanie administracyjne przeprowadzono z zachowaniem terminów wynikających z art. 35 KPA, a wydana decyzja zawierała wszystkie elementy wymagane art. 107 tego kodeksu.

(akta kontroli str. 90, 97-99)

1.5 W okresie objętym kontrolą Marszałek Województwa wydał łącznie 125 decyzji administracyjnych zezwalających na odstępstwa od zakazów określonych w art. 8 ust. 1 pkt 2-7 i ust. 2 oraz w art. 10 ust. 1 ustawy o rybactwie śródlądowym¹⁷, z tego: 28 decyzji w 2021 r., 29 w 2022 r., 30 w 2023 r. i 38 w 2024 r.

W latach 2021-2024 wydano cztery decyzje administracyjne w sprawie

¹⁴ Opinie wskazane w pkt. 1 i 2 zostały sporządzone przez dr hab. Inż. Przemysława Czerniejewskiego, prof. Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego, specjalistę ichtiologii i hydrobiologii.

¹⁵ Analiza przygotowana przez Macieja Humiszewskiego, Komes Water Sp. z o.o., Biuro Projektów Hydrologicznych w Szczecinie.

¹⁶ Znak sprawy: WRiR-I.7142.3.2024.PR.

¹⁷ Art. 8 ust. 1 pkt 2-7 ustawy o rybactwie śródlądowym stanowi, że zabrania się połowu ryb: 2) o wymiarach ochronnych; 3) w okresie ochronnym; 3a) z naruszeniem limitu połowu określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 21; 4) w odległości mniejszej niż 50 m od budowli i urządzeń hydrotechnicznych piętrzących wodę; 5) sieciami, wędkami lub kuszami innymi niż określone w przepisach wydanych na podstawie art. 21; 6) przez wytwarzanie w wodzie pola elektrycznego charakterystycznego dla prądu zmiennego; 7) środkami trującymi i odurzającymi. Art. 8 ust. 2 ww. ustawy stanowi, że zabrania się pozyskiwania ikry ryb, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, oraz niszczenia ikry złożonej na tarliskach i krześliskach. Art. 10 ust. 1 ww. ustawy, stanowi, że: zabrania się: 1) przechowywania, posiadania, przewożenia, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu ikry i ryb złowionych lub pozyskanych z naruszeniem przepisów art. 8 i 9; 2) wprowadzania do obrotu ryb pochodzących z amatorskiego połowu ryb.

zezwolenia na dokonywanie połowu ryb w obrębach ochronnych, po jednej w każdym roku¹⁸.

(akta kontroli str. 100)

1.6-1.8 Analiza 16 losowo wybranych postępowań administracyjnych (z tego: 12 prowadzonych w celu wydania decyzji zezwalających na odstępstwa od zakazów określonych w ustawie o rybactwie śródlądowym¹⁹ i czterech prowadzonych w sprawie wydania decyzji zezwalających na dokonywanie połowu ryb w obrębach chronionych²⁰) wykazała, że we wszystkich przypadkach:

- spełniona została przesłanka wymieniona w art. 17 ust. 1 ww. ustawy, w tym dziewięć decyzji wydano w celach zarybieniowych, trzy w celach naukowo-badawczych, cztery na dokonywanie połowu ryb w obrębach ochronnych;
- podstawą do wydania decyzji były umotywowane wnioski podmiotów uprawnionych do rybactwa w danym obwodzie rybackim;
- w prowadzonych postępowaniach administracyjnych nie zasięgano opinii biegłych odnośnie zasadności zezwolenia na odstępstwo od zakazów, rozstrzygnięcie oparte zostało na operatach rybackich, opinii do operatorów rybackich, informacji o zawartych umowach dzierżawy obwodów rybackich oraz o prowadzonych połowach i zarybieniach;
- postępowania administracyjne przeprowadzone zostały z zachowaniem terminów wynikających z art. 35 KPA, zaś wydane decyzje zawierały wszystkie elementy wymagane art. 107 tego kodeksu.

Stwierdzono również, że od wszystkich podmiotów, którym udzielono ww. zezwoleń uzyskano informacje o sposobie realizacji zezwolenia. O wydanym zezwoleniu każdorazowo powiadomiono Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Rybackiej²¹ w Szczecinie.

(akta kontroli str.101-102, 203)

1.9. W badanym okresie, według stanu na koniec każdego roku, w województwie zachodniopomorskim ustanowione były 44 obręby ochronne.

W latach 2021-2024 podmioty uprawnione do rybactwa nie składały wniosków o ich ustanowienie i Zarząd Województwa również nie podejmował z urzędu uchwał w tym zakresie.

(akta kontroli str. 252)

¹⁸ W każdym roku decyzja dotyczyła tego samego użytkownika na tym samym obwodzie rybackim.

¹⁹ Znaki spraw: WRiR-I.7143.9.2021.DP, WRiR-I.7143.18.2021.PR, WRiR-I.7143.23.2021.PR, WRiR-I.7143.3.2022.PR, WRiR-I.7143.16.2022.TM, WRiR-I.7143.18.2022.PR, WRiR-I.7143.6.2023.DP, WRiR-I.7143.23.2023.PR, WRiR-I.7143.26.2023.DP, WRiR-I.7143.11.2024.TM, WRiR-I.7143.26.2024.PR, WRiR-I.7143.33.2024.PR.

²⁰ Znak sprawy: WRiR-I.7143.1.2021.PR, WRiR-I.7143.14.2022.PR, WRiR-I.7143.4.2023.TM, WRiR-I.7143.13.2024.PR.

²¹ Dalej: PSR.

1.10 W okresie objętym kontrolą Zarząd Województwa nie podejmował, z urzędu lub na wniosek podmiotów uprawnionych do rybactwa, uchwał o zniesieniu obrębów ochronnych w ramach obwodów rybackich. Nie przeprowadzano również analiz odnośnie zasadności zniesienia tych obwodów.

(akta kontroli str. 255)

Dyrektor Wydziału Rolnictwa i Rybactwa Urzędu oświadczył, że w latach 2020 – 2024 Zarząd Województwa nie przeprowadzał analiz zasadności zniesienia obrębów ochronnych w ramach obwodów rybackich i nie występował w tej sprawie o zajęcie stanowiska np. przez jednostki opiniujące operaty rybackie z uwagi na brak wpływających wniosków dotyczących zniesienia obrębu ochronnego lub innych informacji, które mogłyby mieć na to wpływ.

Jednocześnie żadne przepisy nie obligują Zarządu Województwa do przeprowadzania takich analiz. Ponadto wszyscy pracownicy komórki zajmującej się gospodarką rybacką posiadają specjalistyczną wiedzę i wykształcenie, które w większości przypadków są wystarczające i nie wymagają zasięgnięcia opinii zewnętrznych.

(akta kontroli str. 342-343)

1.11 W badanym okresie Marszałek Województwa nie wydawał z urzędu decyzji administracyjnych, o których mowa w art. 17 ust. 3 pkt 1 lit. b ustawy o rybactwie śródlądowym, tj. zobowiązujących podmioty uprawnione do rybactwa w obwodach rybackich do zawieszenia połowu ryb niektórych gatunków, z użyciem wybranych narzędzi i urządzeń połowowych, w określonych wodach i na czas niezbędny do zapewnienia rybom ochrony i możliwości odbycia tarła.

Do Urzędu nie wpłynęła również informacja od podmiotów zewnętrznych²² uzasadniająca wydanie stosownej decyzji.

(akta kontroli str. 256)

Dyrektor Wydziału Rolnictwa i Rybactwa Urzędu wyjaśnił, że w badanym okresie nie wpływały do Urzędu żadne informacje oraz sygnały o konieczności zobowiązania podmiotów uprawnionych do rybactwa do zawieszenia połowu niektórych gatunków ryb w celu ich ochrony oraz zapewnienia możliwości odbycia tarła.(...) Jednocześnie decyzję w sprawie ograniczenia połowów rybackich lub amatorskich podejmuje uprawniony do rybactwa, najczęściej we własnym zakresie. Dotyczy to zwłaszcza przypadków zauważenia niekorzystnych dla ichtiofauny zmian środowiskowych w ekosystemie wodnym (na przykład wydłużenie tarła poza okres ochronny na skutek warunków meteorologicznych panujących w danym roku). W takim przypadku decyzję o zaprzestaniu połowów, czy to rybackich, czy wędkarskich należy podjąć w trybie natychmiastowym i z reguły brak jest czasu na uruchamianie procedur administracyjnych.

(akta kontroli str. 343)

²² Np. od RZGW, wędkarzy lub organizacji ekologicznych.

1.12 W latach 2021-2024 Zarząd Województwa podjął dwie uchwały, o których mowa w art. 17 ust. 3 pkt 2 ustawy o rybactwie śródlądowym, tj. wprowadzające, w określonym miejscu i czasie, całkowity albo częściowy zakaz uprawiania amatorskiego połowu ryb. Wprowadzone zakazy dotyczyły całkowitego zakazu uprawiania amatorskiego połowu ryb w obwodach rybackich rzeki Odry²³ i Jeziora Portowe²⁴, położonych na terenie województwa zachodniopomorskiego. Pierwszy zakaz został wprowadzony w 2022 r. uchwałą Nr 1278/22²⁵ w terminie od 13 sierpnia 2022 r. do 30 września 2022 r.²⁶, kolejny w 2024 r. uchwałą Nr 1545/24²⁷, w terminie od 26 września 2024 r. do 15 października 2024 r.

(akta kontroli str. 257-263)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Urzędu w zbadanym zakresie.

OBSZAR

2. Nadzór nad zadaniami związanymi z użytkowaniem obwodów rybackich

Opis stanu
faktycznego

2.1 W okresie objętym kontrolą Marszałek Województwa dokonał 266 ocen, z tego: 89 ocen sporządzono w 2021 r., 65 w 2022 r., 62 w 2023 r. i 50 w 2024 r. Z ww. ogólnej liczby ocen 215 (80,83%) było ocenami pozytywnymi, zaś 51 (19,17%) negatywnymi.

(dowód: akta kontroli str. 264-277)

2.2. Analiza 20 losowo wybranych ocen (7,5% ogółu) wykazała, że wszystkich tych ocen dokonano zgodnie z wymogami określonymi w art. 6 ust. 2b – 2c ustawy o rybactwie śródlądowym oraz w rozporządzeniu w sprawie oceny. Stwierdzono m.in., że:

- czynności związane z dokonywaniem ocen wykonywane były przez pracowników posiadających wymagane kwalifikacje;
- w toku przeprowadzanych ocen sprawdzano posiadanie przez podmioty uprawnione do rybactwa umów, na podstawie których władają oni obwodami

²³ Obwód rybacki rzeki Odry nr 3, obwód rybacki rzeki Odry nr 4, obwód rybacki rzeki Odry nr 5.

²⁴ Obwód Jeziora Portowe na rzece Regaliczce nr 1.

²⁵ Uchwała Zarządu z 12 sierpnia 2022 r. w sprawie całkowitego zakazu uprawiania amatorskiego połowu ryb w obwodach rybackich rzeki Odry i Jeziora Portowe, położonych na terenie Województwa Zachodniopomorskiego.

²⁶ Zarząd Uchwałą Nr 1450/22 z 14 września 2022 r. uchylił uchwałę z 12 sierpnia 2022 r. w sprawie całkowitego zakazu uprawiania amatorskiego połowu ryb w obwodach rybackich rzeki Odry i Jeziora Portowe, położonych na terenie Województwa Zachodniopomorskiego.

²⁷ Uchwała z 25 września 2024 r. w sprawie całkowitego zakazu uprawiania amatorskiego połowu ryb w obwodach rybackich rzeki Odry i Jeziora Portowe, położonych na terenie Województwa Zachodniopomorskiego.

rybackimi, a także aktualnych, pozytywnie zaopiniowanych operatorów rybackich;

- sprawdzano zgodność:
 - dokonanych połowów ryb lub raków z wydanymi zezwoleniami na odstąpienia od zakazów określonych w art. 17 ust. 1 i 2 ustawy o rybactwie śródlądowym,
 - pozyskania materiału biologicznego od ryb objętych wymiarem ochronnym lub okresem ochronnym z warunkami ww. zezwoleń,
 - przechowywania i wprowadzania do obrotu pozyskanej ikry i złowionych ryb z warunkami ww. zezwoleń;
- badano zgodność z założeniami operatorów rybackich w zakresie:
 - rodzaju, ilości, wartości i miejsca pochodzenia materiału zarybieniowego wprowadzanego do wód obwodu rybackiego,
 - sposobów i warunków odtwarzania eksploatowanych zasobów raków i ryb wędrownych lub gatunków zagrożonych na skutek pogarszających się warunków rozrodu naturalnego,
 - sposobów regulowania wielkości i struktury populacji ryb drapieżnych i karpiowatych w zbiornikach wodnych,
 - rodzaju i zakresu zabiegów ochronnych wykonywanych w celu ochrony zasobów raków i ryb lub poprawy ich bytowania w wodach obwodu rybackiego;
- w każdym przypadku z przeprowadzonego sprawdzenia sporządzano protokół, zawierający wszystkie elementy wymagane § 5 rozporządzenia w sprawie ocen, z którego treścią zapoznano uprawnionego do rybactwa; 18 użytkowników obwodów rybackich zapoznało się z treścią protokołów i je podpisało, w dwóch przypadkach użytkownicy nie podjęli w terminie przesyłek zawierających protokoły i ich nie podpisali.

Podstawą dokonanych ocen były ustalenia zawarte w sporządzanych protokołach. W każdym przypadku oceny zostały wydane przez Marszałka Województwa w terminie 14 dni od dnia podpisania protokołu przez inspektora rybackiego. O wynikach oceny każdorazowo powiadamiano właściwy RZGW. Jedna z 20 poddanych analizie ocen nie została sporządzona w wymaganym terminie, określonym w art. 6 ust. 2a ustawy o rybactwie śródlądowym.

(akta kontroli str. 283-325, 333-337)

2.3 Informację o obwodach nieoddanych do użytkowania innym podmiotom uprawnionym do rybactwa, pozyskano w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK z RZGW w Szczecinie i Bydgoszczy. Z pozyskanych informacji wynikało, że nie oddano innym podmiotom do rybackiego wykorzystania łącznie 110 obwodów rybackich, z tego w RZGW w Szczecinie - 64, w RZGW w Bydgoszczy - 46 (według stanu na 31 grudnia 2024 r.).

W okresie objętym kontrolą Marszałek Województwa nie dokonywał ocen wypełniania przez dyrektorów ww. RZGW obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej.

(akta kontroli str. 264-269, 377-379, 383-384)

W styczniu 2025 r. ujęto w harmonogramie przeprowadzenia ocen wypełnienia obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej również obwody nie oddane przez ww. podmioty do użytkowania.

(akta kontroli str. 352-354)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Marszałek Województwa nie zachował częstotliwości dokonywania ocen w jednym przypadku (z 20 badanych). Oceny podmiotu uprawnionego do rybactwa (J.K.) zostały dokonane w 2018 r. i następnie w 2024 r., tj. z częstotliwością raz na sześć lat. Powyższe było niezgodne z wymogami określonymi w art. 6 ust. 2a ustawy o rybactwie śródlądowym. Stosownie do ww. przepisu prawa oceny dokonuje się co najmniej raz na pięć lat.

(akta kontroli str. 323-332)

Dyrektor Wydziału Rolnictwa i Rybactwa Urzędu w złożonych wyjaśnieniach stwierdził, że: (...) *Marszałek Województwa dokonuje oceny za poprzednie lata (często za 3-5 lat wstecz) nigdy nie obejmując oceną roku, w którym jest ona prowadzona, tzn. ocena prowadzona w 2024 r. obejmuje lata 2020-2023 lub lata 2019-2023. Główną przesłanką jest sprawdzenie przedłożonej dokumentacji, następnie sporządzenie protokołów i końcowej oceny w taki sposób, aby objąć kontrolą każdy obwód rybacki co najmniej raz na 5 lat, jednocześnie zachowując ciągłość kontroli w poszczególnych latach, bez względu na daty wystawianych ocen. (...) Marszałek Województwa na koniec każdego roku (w grudniu) wyznacza obwody rybackie do oceny i sporządza harmonogram ocen, w oparciu o który będą one prowadzone w roku następnym. Marszałek Województwa nigdy nie zakłada równych interwałów czasowych, które obejmują ocenę ze względu na różny wynik poprzednich ocen, wynikające z nich zalecenia, bądź zachodzące okoliczności (skargi, informacje, kontrole (...)) które przesądzają o wcześniejszym objęciu danego obwodu rybackiego, czy użytkownika rybackiego kontrolą. Ponadto, nie jest możliwe włączenie w ocenę okresu bezpośrednio poprzedzającego datę oceny (tzn. tego samego roku) ze względu na fakt, że uprawniony do rybactwa ma określony czas na sporządzenie dokumentacji i dokonanie w niej wpisów (...) Czas trwania jednej oceny, zapoczątkowany wysłaniem do uprawnionego zawiadomienia o ocenie, jest każdorazowo inny i w znacznym stopniu nie jest tylko zależny od osoby ją przeprowadzającej oraz terminów wskazanych w rozporządzeniu w sprawie ocen. Wynika to z wielu przyczyn np. terminu odebrania zawiadomienia o zamiarze przeprowadzenia oceny i nieterminowym przekazaniu dokumentacji gospodarki*

rybackiej przez uprawnionego do rybactwa, jej kompletność oraz potrzeby jej uzupełnienia lub złożenia dodatkowych wyjaśnień w trakcie prowadzonego sprawdzania, ilości dokumentacji (zwłaszcza w przypadku dużych obwodów rybackich złożonych z kilkunastu akwenów lub obwodów, w których dokonywano połowów tarlaków), konieczności weryfikacji przedstawionych dokumentów lub informacji w innych urzędach lub jednostkach naukowo-badawczych oraz nieterminowego przesyłania przedstawionych uprawnionemu do rybactwa do podpisu bądź wniesienia uwag protokołów. W tym ostatnim aspekcie procedury dokonywania oceny, w przypadku wniesienia przez uprawnionego do rybactwa zastrzeżeń do protokołu i konieczność ich weryfikacji oraz sporządzenia odpowiedzi o przyjęciu lub odrzuceniu wniesionych zastrzeżeń, wydłuża to czas całej dokonywanej oceny o kolejne tygodnie.

(akta kontroli str. 370-373)

W ocenie NIK, przepis art. 6 ust. 2a ustawy o rybactwie śródlądowym nie wskazuje, że oceny wypełnienia przez uprawnionego do rybactwa obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej w obwodzie rybackim marszałek województwa przeprowadza co pięć lat, tylko wprowadza obowiązek dokonania takiej oceny, co najmniej raz na pięć lat. A to oznacza, że oceny mogą być przeprowadzane w okresach krótszych niż pięcioletnie, ale nie mogą przekroczyć wskazanego okresu pięcioletniego. Wobec powyższego działania Urzędu powinny być zaplanowane i realizowane w taki sposób, aby nie wystąpiło ryzyko związane z zagrożeniem niedochowania wymaganych terminów w dokonywaniu ocen.

2. W latach 2021-2025 (do dnia zakończenia kontroli, tj. 4 kwietnia 2025 r.) Marszałek Województwa nie dokonywał ocen wypełniania przez dyrektorów RZGW w Szczecinie i Bydgoszczy obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej w 110 obwodach rybackich nieoddanych przez te RZGW innym podmiotom do rybackiego wykorzystania. Powyższe było niezgodne z art. 6 ust. 2a ustawy o rybactwie śródlądowym, który stanowi, że oceny wypełniania przez uprawnionego do rybactwa obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej w obwodzie rybackim dokonuje marszałek województwa na podstawie operatu rybackiego, dokumentacji gospodarki rybackiej oraz programu ochrony i odbudowy zasobów ryb, co najmniej raz na pięć lat.

(akta kontroli str. 264-269, 363-366)

Dyrektor wyjaśnił, że *ocen takich nie przeprowadzano we wcześniejszych latach z uwagi na niejednoznaczne opinie i interpretacje przepisów w tej kwestii. Jednocześnie Marszałek Województwa nie otrzymywał na bieżąco informacji o obwodach rybackich użytkowanych przez poszczególne RZGW. Wykazy takie zamieszczane były co prawda na stronach poszczególnych RZGW, ale nie były czasami na bieżąco aktualizowane. W związku z uzyskaniem informacji o prowadzonych zarybieniach przez niektóre PGW WP RZGW w obwodach rybackich*

nieoddanych w użytkowanie innym podmiotom, w 2024 r. poproszono PGW WP RZGW w Bydgoszczy i w Szczecinie o przesłanie informacji o aktualnym wykazie obwodów rybackich i ich użytkowników oraz wskazaniem obwodów rybackich na których obecnie są użytkownikiem i od kiedy. Mając powyższe na uwadze pierwsze takie oceny w obwodach użytkowanych przez PGW WP RZGW przewidziane są w 2025 r.

(akta kontroli str. 362)

OCENA CZĄSTKOWA

Prawidłowo sporządzano oceny wypełniania obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej przez podmioty, którym przekazano obwody do rybackiego korzystania. Z dokonanego sprawdzenia sporządzono protokoły, które zawierały wszystkie elementy wymagane przepisami prawa. Osoby wykonujące czynności związane ze sporządzeniem oceny posiadały wymagane kwalifikacje. W jednym przypadku oceny dokonano po terminie wynikającym z ustawy o rybactwie śródlądowym. Marszałek Województwa nie dokonywał oceny wypełniania obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej w obwodach rybackich nieprzekazanych przez RZGW w Szczecinie i Bydgoszczy innym podmiotom do rybackiego wykorzystania.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Dokonywanie terminowej oceny wypełniania przez uprawnionych do rybactwa obowiązku prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej.

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, 14 maja 2025 r.

Kontroler
Anna Dobiecka
Starszy inspektor kontroli
państwowej
/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie
Dyrektor
z up. Bogusław Wójcik
p.o. wicedyrektora Delegatury
/podpisano elektronicznie/